byriin proliitaarinar negedegtii   Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

Buriaad-Mongoliin

YNEN

BK (b) namiin B-M. mozkom ba B-M. resp. ГK bolon yiledb. eble-
-M. zebleliin emenees eder byri niitelegdene. 3 zilde garça baina.

1933 onii
Ijyyni 20 nii eder

№ 140 (997)

Zakika yne
Sara byriiin 2 tek. 50 menge
3 sariin 7 tek. 50 m. 6 sariin
15 tek. 12 sariin 30 tek. dugaar
nezeediin yne 10 menge

„YNENII“ KOROONII AADRIS:
Центросоюзная № 19
№№ телефонов; редактора—344, отв ре гаря—323

onkurs—meriiceegi soveediin kedelmeriiin yzelgede bolgoko

laad ofonii soveeduud 1933 torki eldeb ulas—teriin ba olbootiin koonkurs—merii- orolcobo.
koonkurs—meriicee bol aarliin digtatuuriin zurgaa- kedelmeriigi şinedken lkiin talaar ton çukala azai. nkurs—meriiceenii ene gol bejelyylgede kedelmeri- kolkoozçuudiigi somsovee- depytaadiin belegyydiin ellin ba niitiin kedelmeriin en baiguulaltiin emkidkeliin eride elsyylkeni ekilesen rs—meriiceenii gol yyrge

e toskon gazaraa socialiis laltiin yyrgenyyd, kolkoo- azal—emkidkeliin beki- gancal kolkoozuud bişe, en soveeduudta şurgan oro- giin daisanuudtai eris te- kiike ba ulasiin daalgabari- i byrin gyicedkeke—ede nyyd somonii ba toskonii uudiin meriiceenii gol asuu- d bolko josotoi.

Ene byke kolbootiin koonkurs-meriicee bol cagzuuriin kampaani bişe, nege dalaicaar dyyreke bişe, oroldolgotoi temeceliigi erke ba dyyren ziliin torşo dotor kedelme-rilen gyicedkegdeke kemzee men. Enyyniigi saitar ukaza medeke ke-regtei.

Tiimees somonii soveeduudiin urida d a l ç a l k i i n yyrge-nyyd tabigdaad baina. Kerbee bi-dener olon somonii soveeduudiin ba depytaaduudiin belegyydiin ke-delmeride jalabkima zişeenyydtei baibaç kadamnai men basa olonki soveeduud ergen azalçadiigi jaa-za ketelberilekiin ba tedentei eder bykenii kolboogi jaaza bai-guulkiigi karuulza çadalgyi, azal-çad olonii maşa tyrgen kubilza bykii jabuulga baidaliin syylde şiregden jabadagç uçaruud bii bai na.

Enyyniigi Mukar-Şiberiin aima-giin Guçadiin somonii soveed ger-çelne. Ene somonii soveediin ty-ryylegçe Şagziin bol eeree ygeitei çadaltai kyn bolboç nutagiin niu-dargaçuudiin neleende orozo tyy-nii erkeer ynendee prolitaariiin digtatuuriin aşagta koro kyrgesen baika jum.

Engergegdeze ekilesen koon-kursa meriicee bolbol soveediin doodo şatiin kedelmeriin bodoto baidaliigi, tedenii nam ba zasagiin togtooluudiigi ker bejelyylze ça-dakiigi, soveediin kedelmeriçen byken namiin gol şugamiin koi-noos temeceze çadakiigi, sovee-diin geşyydiin soveediin kedelme-ride ker zerge kabaadasan ba sun-gagçadiin dundaki niitiin kedel-meri jamaraar şinedkegdesen by-keniigi karuulna.

Ene koonkursiigi kerbee namiin emkinyydiin ynekeeree ene çuka-la keregiigi darui geseer ketelbe-rilee bol, kerbee ene koonkursiin jabuulga soc-meriiceegeer jabaa bol sonoskogdoson koonkursa-me riicee amzaltataigaar engergegde-ze çadana.

Ede bygede jike yyrgenyyd dyyren gyicedkegdeke josotoi.

Delekeidekinii ekonoomikiin konfireence deere

Nek. Litviinoviin kelesen yge

(Enyynii ekini 139-deki dugaarta garsan baina)

asuudaluud tuşaa teooriiin yssida (buliaaldaanda) sana- gtoolto ygei soveediin te- çed bolbol karaalagdasan dyyd kriizisiigi zeeleryylke e nocotoi udka çanartai bai j i k e k e n sezegleke n a. S o v e e d i i n egçediin sanamzaar delgyyr iigi daraza, azayiledberinyy- yren kedelmeriike ba by- jabadalda saad kiize baisan eidekinii ediin zapaasiigi ke- er arga zabuudta jikeeken çanar oruulka josotoi baina. ken karaagiin kadkalaagaas aluulza soveediin teleeleg- bol kerbee geren gerenii egçedees tedenii karijaata yyd dotor aza akuigi sergee- amar argauud ba importiigi ekii çadal kyçenyyd biigiini tuskai jabuulgiin kemzee- igi abaa bol tus konfireecence i yreteigeer dyyrekesen bilei. ngee karijaata ulas tuşaa diin teleelegçed bol deere gdasan asuudaluudta kariuu çadana. Soveediin teleeleg- olynekeeree kriizisiigi zeeled keregte tusa kyrgen çadamaar elyyd erke baidaluud kadaa mziin urta bolzor, soveediin ortodo zokistoi baidal to- duulka jabadal metenyyd eeriingee ulasta dutuulza e. Soveediin teleelegçediin ken bodosonii josoor Soveed bol deere dursagdasan erke aliigi bidende tokiolduulaa odoo sajiin cagaa nege arda doollariin zakidal kiliin kiize çadaka baina. Ile todo zo kelekede odoo sajiin zoveed sojuuz bol 100 mi- doollariin centei engete l 200 milijoon doollariin metaal, 100 milijoon dool- bysiin, arisanii, ba kançuu- edlel, 400 milijoon doollariin iin keregsel (temer zamiin selyyd orolcono). 35 milijoon ariin yylterte mal ba kedee edlel, 50 milijoon doollariin i zyilyyd cai, koofe. kakao, g. m. 50 milijoon tekeri- azayiledberiiin keregseliin syy uud gebel zagasabariilgiin, eesе alalgiin, usanii ojoor dalgiin. Kerbee ede bygediigi i gyicedkeze orobol: metaal- alaar 25 oos 60 kyrter pro eni kengen cagaan, cair, zes , ed keregseliin zarim jan- avaariin byke delekeidekinii ciin 100 proceenteni bidende ldagdaka, maşiiniin keregseliin delekeidekinii byteeciin gur- ni nege kubi bidende oroko, n zil byke delekei deere by- desen. syydnonuudiin 60 pro- eni bidende oroko zişeetei o tulani minii deere doollaraar esen toonuudiin udka çanar jike bolno. eere dursagdasan bykii ed ba- kudaldaka duran ende cug- n bykii ulasuudiin olonkida- aika geze nemen keleltei şuu. ende ilerkeilsen toonuud

bolbol soveed zasagiin zokiooson tesebees gaduur garça çukala za-kidaliin tusagaar foondodo oroko josotoi bolno. Bidener bol eese-diingee sanamzaar kriizisiigi zee-ledkekiin keregte jamar jamaraar jabaza açatai eceslel gargaza bol-kiigi konfireence karuulka ba en-de cuglarsan teleelegçedte zişee yzyylkiigi kysesen bilei. Kerbee ende suusan teleelegçed tedenii karijaata ulasuudiin iimportiin ar-ga çadabari ba iimportiigi bejelyy lkiin erke baidal tukai biden çin-gi todorkoigoor ba sanasanaa ke-lee bolni odoo baigaa delekeide-kinii ekonoomikiin karilcaanii gu-rim busiin balmad baidal edii te-dii kemzeenii zergeer koroogdoko bişe zamuudta orokodoo deere zam oldozo konfireenciigi zerilge-deni abaaçaka belei.

Iime sanamzanuudiigi kelesgee-ke zuuraa bidener bolbol olon ula siin koorondiin aza akuin karil-caanii talaar menee kereglegde-deg zoriuuta saad kiike, kaşaltaar bejee daldalka metiin probleema-nuudiigi orkiood garagtii, ankara-laa byy kanduulagtii geze konfi-reenciigi urina ygeibdi. Ali olon ulasuudaas tedenii gadaadiin aza-kuin jabuulgada ekonoomikiin dai nii meetod kereglekedeni tereen-tei tereen ygei muu baisan dele-keidekinii ekonoomikiin baidal ulam doroitokoos bişe ondoo juu baikab. Ene jabuulgada diskrimi naaciin (gadaadiin naimaagi kar-şalaliin) ali olon meetedyyd, del-ger bujuu ali niuucaar yiidegdeze baisan tamuuzanii dainuud, zarim ulasuudiin kereglez̄e bykii oruul-ka ba zaraka jabadaluudiigi korim zoldog uçaruud ba ali olon oficaal (zasagiin gazaraas yndeselsen) boi kooduud orolcono.

Bi bol „şinzelke komiisiin“ ge-şyynii kubiaar Zeneevede suuka zuuraa ekonoomikiin talaar durid-kaza ekonoomikiin karşalalcaanii zebseg kuriaalga yiledkiigi saişaal oruulsan bainam. Zygeer ene mi-nii oruulsan projeegte bol ali olon talaas dobtoluulza Liige naaciin negen karankui şuran dotor kaag-daçasan jum. Menee bolood baika da tere projeegte tiike cagiinkiaas eşee ilyy keregtei bolbo geişe aka geze bodood konfireencede tyyniigi duridkanam. Tere yjiin eko noomikiin agreessiin (deerenkyilen orolgo) yçyykenç bagadaa ygei, ulam ergeden kubilaza şine şine majaguudiigi olobo.

Soveediin teleelegçed bol eko-noomikiin agreessiin ali dyri jan-zanuudiigi esergyycen cokoiko zuuraa tamuuzanii eb nairamdal baiguulka tukai konfireencede oruulagdaka duridkalaas yle arca-kiigiini minii kelesenees taa byge dede oilgogdobo aabza geze sana-nam. Tiibeç gee saa, manai ulasta gadaada naimaanii ulasiin mono-pooli baikadani tamuuzanii gaili-iin ynetei kimdani Soveediin iim-portodo jamarç nelee ceke oruul-za yle çadana, gebeç busad ula-suud bolbol Soveed ulas dotor te-dende togtoogdoson tamuuzani teleberi kamaagyi kandadag bişe baina. Iime deerees, soveediin te-leelegçed bolbol ekonoomikiin eb nairamdal tukai rezoliuucatai ne-gedeze, tyyniigi ali bykii ulasuu-diin zygees kuuli togtooliin bujuu zakirgaanii gurimaar oruulan ba-talsan ekonoomikiin temeceliin bykii ba jamarç kemzeenyydiigi nege mysen zogsookiin ujalgaar nemeekiigi duradkaad enyyn tu-şaa zokiko rezoliuuca batalkiigi çukalaçalna.

Konfireence bol ene kemzeenyy diigi batalan abakaar kizaarlal ygei, tamuuzanii eblereliigi eni udaan cagaa amagalan baidal bol gon kubilgaka tukai sanaagaa tabi ka beze geze Soveediin teleeleg-çed naidaka sanaatai baina. Ene amagalan baidaliin nege zebseg bol soveediin projeegtiigi Liige naaciin şura aas gargaka kereg begeed tere projeegteni syyliin zilyydte ulam kyçezesen ekonoo-mikiin dainii emene byriç erged-kegdeze bolko bolood baina şuu.

Ekonoomikiin amagalan baidal bol byke delekeidekinii aza terekiin suudalda bygede niitiin baidaliin yimee ygei baigaa bol byten bai-za çadamaariigi taanar byrin oil-gozo baina bezete geze sananam. Kerbeede dain cereg, ekonoomi-kiin probleemiin muukai gegçiin yzegdelyyd kezeeçgyi garçana ka jaa geze kimgadaka, egleederiin tuşaa naidamgyi kandaka zergiin odoonii bygede niitiin ulas-teriin sanaa zobori ba tygşyyril enyy-nees koişo kododoo yrgelzeiseer baigaa bolni, ekonoomikiin kon-fireencees jamarç saikan rezoliuu-ca batalkada ekonoomikiin kriizi-siigi zeeledkeke talaar zaakanç nelee oruulka ygei baina. Ene sanaa zobori ba tygşyyrel syyliin cagaa namkaraa bişe ulam syze-ree jaagaadba gekede olon ulas koorondiin niuuca zebleenyyd ba paagtanuud bol ulas teriin sanaa zoboriiigi amarzuulkaas baitagai ulam byri syzereekiin nekecel bolzo egebe.

Litviinoviim yge tuşaa kariiin soninnudiin cegnelte

Riim, 17 (T). Itaali ulasiin bykii sonin biçegyyd bol delekeidekinii ekonoomikiin konfireence deere Litviinoviin kelesen yge jike gyn-zegii udkataigaaraa ilgarza garba geze temdeglene.

„Messadzeero“ soninii biçekeni: „Soveediin teleelegçediin tyryyleg-çiin cokoilto tusagaar jike sonir-koltoi baiba. Litviinov bol ekonoo-mikiinr talaar ulasuudtai ynen sed kileeree karilcakiin sanaaçalgiigi ile todoor batalba. SSSR ulas bol nege milijaard doollariin zakidaligi kiliin caana kiize çadaka tukai ba ekonoomikiin talaar dobtoollco-gyin faagta batalka tukai Litviino-vii kiisen medyylge bol sain sanal teryylke“.

* *
*

Veena, 17 (T). Aavstri ulasiin Graaç, Leeben ba busa kotonuud-ta poliiconor ba nacionaal-socia-liisuudiin koorondo tulaldaan şine şineer syzerene. Nacionaal-socia-liisuudiigi kinaltada abka jabadal yrgelzelseer. Veena kotodo ecegder 100 nac-socialiisuud kinalada ab-taba. Doodo Aavstrida 14 nacio-naal-socialiisuud kinaltada abtazai.

Kabariin tarilga

Kizaariin kolkoozçod - udaarniguudiin kuraliigi cokiluurta josoor ugtaka

Kabariin tarilgada tyryylegçe-diin kojordugaar kizaariin kolkooz-çonii kural Erkyy koto deere ij-yyliiin 1-nii ederee zarlagdaba. Enyyn tukai manai soninii kuu-dasanaa kizkomiin togtoomzo to-lligdoson belei, kizkom bol tus togtoolooroo bykii aimagiin nam, zebleliin ba ilangajaa gazariin keltesnyydiigi bolon kolkooziin pravleeni, MTS-MSS- nyydiigi ene kuralda beledkeke tukai to-dorkoi zaabari egesen juma.

Tiigebeç, ene kuraliin bolko cag oirtozo oroidoo kojor doloon ko-nogiin bolzorto orood baina, geke zuuraa enyynde beledkeke kedel-meri kedee gazaraa erkilegdene ygei, zarim kolkoozuudiin tyryyleg çedç medene ygei suuna. Kizko-miin togtooliigi ergen niite kolkoozçon ba emçetende kyrge-kiin telee namiin yyryyd todorkoi kedelmeri jabuulsan ygei, imagta deede namiin koroonoos zakiral-ta kyligeed suuza baina. Zişeelebel. selengiin aimagiin tamçiin somonii „Erdem“ geze arteeliin tyryyiegçe ba namiin yyriin sekritaar kojor enyyn tukai jamarç kedelmeri kiisen ygei ba enyynii tukai me-desenç ygel jabana. Enyynees baicaabal aimagiin namiin ko-rioonuud ba gyicedkeke komitçe-duud gazar tariaalangiin arkomaa-diin ene ijyyniiin 14-nii ederiin zaabarita biçegiigi gariin ketelberi bolgozo abal ygei ba kizaariin kolkoozçonii kuraliin ulas teriin udkiigi cegnel ygei baisaniigi gere-çelne şuu.

Ene cagaa aimagiin emkinyyd eesediin kedelmeriigi şinedken zokioozo, kizkomiin togtooliigi kolkoozçon brigaadiin dunda ne-btergeze tyynde oçoko teleelegç-ediigi ilergen gargaza, ynekeeree udaarnig nekediigi sungaka kere-gtei, jaabaç urida mete, kizaariin ankadugaar kolkoozçonii kuralda beledkeke yjedee uçarsan alduu-nuudiigi dabtal ygei, kolkoozçon-udaarniguudiin sanal, zorilgo, ide-bki-keçeeliigi emkidkeze tarilgiin tesebiin „syylyydiigi“ dyyrgeke, paariin kakalgiigi kurdabçalka, tesebiin 50% gyicedkeke, ebese-siilosiin kampaanida beledkeke kedelmeri erkileze enyynde coki-luurta josoor azallasan nekediigi ilergen gargaza tomilkiin kemze-nyydiigi abka josotoi şuu.

Kizaariin ankadugaar kolkooz-çon-udaarniguudiin kuralda manai doodo şatiin emkinyydiin çadabari ygei, dutuu beledkel erkileze, kolkoozçon-udaarniguudiigi sai-naar emkidkee ygei deerees zarim nutagaas angiiin daisadiin aagenta bolko, kudal-udaarniguud tomilo-gdoson zegşyyritei buzagai kereg-yyd tokiooldoson juma. Paaktiigi temdeglebel, men tamçiin sononii „Erdem„ arteeliin geşyyn Zigmed Cedendambiin gegçe 1933 ondo negen azalta eder ygei aad, pra-vlleeniiin nariaadçag bolko„Zoltiin gegçe uradiin lamatai negedeze kuurmagaar 113-azalta eder ee-ringee debterte temdegleze, ynem-leke biçeg men kuurmagaar biç-eze udaarnigiin bag emeseze oço-son baisani todorgozo odoo bolko-doo kolkoozoos gargagdaza syyd-te egtesen baina. Jigezele angiiin daisanuud eesediin teleelegçe-diigi şurguulkiin mekete kedelmeri erkilsen ba erkilezeç baina şuu.

Tere tula ene cagaa kizaariin kolkoozçonii kural toiruulza neb-erelgiin kedelmeri sainaar erkil-ze, ynekeere udaarnig nekeriigi ileryylze, tedenii uridliin ba me-neenii jabadaliigi şyymzelgiin dele badargaza ilergen gargaza erkim sain udaarnigaa tomilokiin kemzee abka kedeegiin nam-komsomooliin ba zebleliin emkinyydiin, kolkoo-ziin pravleeniiin, udaarnig bykenii ariuukan ujalga baina.

N-iin G.Ž.

Kabariin tarilgiin jabaca tukai ijyy-niiin 15-nii ederiin MEDEE

	Aimaguud	gyicedke-seni (gaagaar)	% %
1.	Zakaamin	8968	111,3
2.	Tynken	14437	104,4
3.	K. Baigal	583	97,1
4.	Bargazan	12094	95,7
5.	Selenge	41.700	94,2
6.	Kori	21.982	90,8
7.	Aga	9866	86,9
8.	M-Şiber	32806	86,7
9.	Ekired Bulgad	21.705	82,9
10.	Jaruuna	5437	81,8
11.	Kiaagta	37.167	80
12.	D-Yde	42.697	74,2
13.	Kabaan	13.032	72,4
14.	Alair	25.962	71,1
15.	Bookon	14.353	49,9
	Respyyblik dotoroo	306.324	80,9
	Tyyn dotoroo kolkoozuud	256.340	90,0
	„ „ Emçiin	34.307	45,9
	„ „ emkinyyd	11.203	110,7
	„ „ Sovkoozuud—	3589	40,8,
	1932 onii ijyyniin 15-nii ederee baisani	298776	78,7

Kojordugaar tabanziliin urislazma

Deede-Yde koto 107 kubi ba Baunta 0 kubi

„Kojordugaar tabanziliin“ urislamziigi saişaan kylieebe

Selengiin aimagiin „Ulaan Se-lenge“ geze soniinii koroonii ke-delmeriçed ba alban kaagçad bol „Tegeskekii şanartai dyrbedygeer ziliin“ neremzete urislamziigi sara kagaciin salingaar zakiaad, tuskai-ta teleberiigi bolzoroos urida 6 sa-riin torşo dotor dyyrgesen juma.

Ene zilde gargagdasan şine uris-lamziin caarsiigi eesediin 1—1 sa-riin salingaar dyyren zakiaad, ai-mag dotorki bykii kolkoozuud ba kolkoozuudiin geşyydiigi adag ygeitei dunda çadaltai emçiin azal-tanii bolon yiledberiçediin tuskai eblelyydiigi ene jabadalda orolcozo tus urislamziin caarsiigi zakiza ab-kiigi urisan baina.

Tyynees gadana dete şadariin kolkoozçonii dunda enyyn tuka erjen niitiin nebterelgiin kedelme-ri erkilsen azai. Enyynees zişee abça aimagiin emkinyyd tusbyri-dee sokiluurta josoor azalaka jo-sotoi „Ulaan Selengiin alban kaa-gçad ba kebleliin kedelmeriçed bol urida mete teleberiigee cag bolzoroosoni urida teleke bolbuu

N

Urislamziin kampaanida bodoto ketelberi kereglegdene

(Manai biçegçedees)

Zagastain somondo „Kojor du-gaar tabanziliin ekin ziliin“ uris-lamza taraaka jabadal ton oroito-zo ekilegdesen baina. Aimagiin tebees egtesen tesebni 53 768 te-kerig bolno. Ijyyni 7-nii somzeb-leliin pleenymeer 44448 tekerigiin urislamza taraakaar teseb abtasan, kedee kolkoozuudta ba emçiin azaltanii tasaguudta somonii zeb-leliin bolon profsojuuziin şuga-maar teleelegçed niitiin dunda urislamziin ug çanar bolon zaa-baritaini tanilcuulza zakil kiilge-keer garasan baina.

Ijyyni 9-nii eder namiin yyr ba zebleliin ketelberilegçediin dunda urislamziin jabaca tukai kelceen bolkodo somon dotoroo jamaraar urislamzaa taraaka ja-badal dyyrgegdeze baisanii bodo-to barimta ygei baiba. Gancala karaa eke uçar Staalinii neremze-te komuuna bolno, tere komuu-nada 15237 tek. teseb egtesenii 4000 şakam tek. urislamza taraa-san tukailalga medeetei suu-na.

Ijyyni 12 to dyyrgene geze Staalinii komuuniin dergedekii namiin yyriin ketelberilegçed naiduulana, Ene bolzortoo dyyr-geke ba ygei kojorni tedenii ali tukai sainaar oilguulka kedelme-ri yndesen azalçadiingaa dunda jabuulsan ba garasan dutuu ja-buuldaluudiigi daruidani usadka-kiin telee ker zerge eder byken-de urislamziingaa jabaciin bodo-to barimtanuudiigi medeed tyyn deerees opiratiiviin josonii ketel-beri egçe çadasanaas bolno.

Menee kadaa tiime opiratiiv josonii ketelberi ekiin arga olgo ko barimta ygei nebtereliin kedel-meriiin sain jabana gekiin amis-kal dutamagtai baina. Staalinii komuuna dotor socmeriiceenii uriaa loozon g.m. agitaaciin juma dairagdaka ygei baina.)

D.C.nii ba Dambiin

Urislamziin mengiigi uridçalan oruulza baina

(Manai tuskai biçegçees)

Aduun-Çuluunii Koşuunii kol-koozçon ba ygeitei-dunda emçiin azalçad bolbol „kojordugaar taban-ziliin“ urislamziin caarsiigi taraaka jabadaliin gynzegei jike ulas teriin udkatai zyil baisaniigi byrin oil-gozo çadasanii tula 47335 teke-rigiin obligaaca zakisan aad, ene ijyyniiin 10-nii ederiin medeegeer zakisan obligaaciingaa mengiigi teleze dyyrgeke şakaza jabana gebel: 1) Aduun çuunii „Ovco-bood“ geze sovkooz 8543 tekeri-giin obligaaca zakisan aad, men-giigi 100% teleze dyyrgebe. 2) Makanii kombinaad 5690 tek. zakiza mengiigi cem telebe.

3) Şenestiin somonii kolkooz-çod ba emçeten kamta 5200 tek. zakiza, mengiigi 100% telebe. 4) Narsatiin somon 8810 tekrigeer zakisan aad 8507 tek. teleze, 393 tek. telegdeegyi yldeed baina. 5) Tyyrgiin somon 14840 tekrigeer zakisan aad, odoo 7297 tekerig oruulza, 7543 tek. telegdeegyi baina. 6) K. G. K-iin alban kaag-çad ba bagşanar 3910 tek. zakisan aad 8815 tek. teleze,85 t. yldebe.

Aduun Çuluunii azalçan alad bolbol, oruulagdaa ygei baisan mengee darui teleze, B. M. R-iin 10 ziliin sain ederlelgiigi obligaa-ciin negeç mengenii yri ygeigeer ugtaka geze daiçalkii zorilgo tabiba.

S. Ganzuuriin.

Aavstri-Germaaniiin karilcaanii kurcadal

Veena, 17 (T). Germaaniiin er-keten begeed Aavstri ulasiin na-cionaal-socialiisuudiin udaridagça Gabikt gegçiigi kinalta absan tu-şaa aavstriiin dotoodo keregiin milniister Şymi gegçiin medyyl-seni: „Gabikt bolbol kezee byken-de Aavstri ulasiin dotoodiin kereg-te kamaaralcaza jabsan begeed Aavstri esergyy ali olon kemzee-nyyd bol Gaabiktiin yyskeleer yil-degdesen baina“.

Endekiin ulas teriin udaridag-çediin batalamziin josoor Aavstriiin zasag bolbol Germaani ulastai karilcaagaa tasalza Berlin kotodo suugaa aavstriiin elçen saidiigi bucaan acaraad Germaanida Aavs-triiin kereg emeereke jabadaliigi Aangliiin teleelegçede daalgakani gene.

Aavstri Germaaniiin karilcaanii baidaliin tygşyyril bol Aavstriiin kile deere germaaniiin keden min-gaad ştyyrmeçen byridkegdeed baisani tukai medee Veena kotodo ebtakalaar ulam byri kyçedeze.

Urislamza taraaza baisanii jabaciin tukai 1933 onii ijyyniiin 17-nii ederiin mebee.

Aimaguud	gyicedkel-nii mingaar	%
1. Aga	193	49,5
2. Alair	107	34
3. Bargazan	131	36,4
4. Bauunta	—	—
5. Bookon	108	34,2
6. Deede—Yde	461	76,7
7. Jaruuna	166	58,2
8. Zakaamin	5	2,7
9. Kabaan	257	55,7
10. Kiaagta	371	74,2
11. Mukar-Şiber	92	2,5
12. K—Baigal	104	76,5
13. Selenge	60	11,7
14. Tynken	296	102,4
15. Kori	185	51,1
16. E—Bulgad	128	28,1
Kamta kedeede	2724	45,9
D—Yde koto	2132	107,8
Respyyblik dotoroo	4856	61,2

Socialiis azaluud bolko kolkoozuud ba sovkoozuud əbəsə kuriaalgada bolşoviig josoor ilalta tuillaka josotoi

Əbəsə kuriaalgiin ba siloos beledkeliin kampaaninuud oirtozo baina. BK (b) namiin mozkom ba AKZ kojor əəsediin əbəsə kuriaalgiin ba siloosiin beledkel tukai gargasan togtooliin, ekin zyildee biçeseni „gol maliin azaltai manai Buriaad oronii baidal deere əbəsə kuriaalgiin ba siiloslin təsəbiigi ilaltatajgaar dyyrgeke jabadal bol kolkoozuudiigi aza akuin ba emkidkeliin talaar bekizyyize mal azaliin kooliin baziigi baiguulza ba byke kolkoozçoniigi çanga çadaltai bolgoko jabadaliigi kangana" geze temdeglesen baina.

Tere tula sovkooz ba kolkoozuud urida „mete kedee azaliigi socialiis zamda oruulka jabadalda tyryylen jabaza, nam ba zasagiin gol tolguur kedee gazaraa bolozo, byke emki çadalaa zebeer tabiza, ene kyleegdekejee baisan kojordugaar taban ziliin ankadugaar əbəsə kuriaalgiin ba siloos beledkeliin kampaaniigi amzaltataigaar gyicedkeke tuiliin çukala ulas təriin zorilgo bolko geze medeke keregtei, iigezeç Mozkom ba AKZ əəsediin togtoloor bykii kolkozçonudaarniguud, əmçətə azaltan, nam komsomooliin, zəbleliin ba profsojuuziin emkinyydees erelte kiike zuura tus kampaanida urida ziliin alduunuudiigi şalgaza yzen zaoalarilaza beledkeliin kedelmeriigi bolşoviig josoor emkidkeke gesen azai.

Iimees manai çukala zorilgo ene cagaa mozkomiin ba AKZ-oiin logtooliigi ərgen niite kolkoozçonii, ilangajaa tedenii brigaadiin dunda, əmçətə azaltani ailuudiin dunda ba ekin tyryyn nam-komsomooliin, zebleliin emkinyydiin kuraluud deere saitar kelelsen tanilcaga, togtooliin bykii pyyntenyydiigi dyyren bejelyylkiin teleə daiçalaka josotoi.

MTS ba MSS-uud ene kampaanida əəsediin emkidkeliin çadabariigi ulam gelgeryylen, enyynde ezen bolzo niitiigi dakuulza jabaka zuura kariaata medeliin kolkoozuudiin kedii çeneen enyynde beledkeze baisani şalgan yzeze, dutuu zyilyydiigi ilergen gargaza zasaka ba əbəsə siloosto kereglegdeke maşinaar kangaka, tyyniigi toso, zapaasiin keregseleer kangaka, ebdereseni zasaka g. m. kedelmerinyydiigi erkileke baina. Əngerəgçə zilde manai MTS-uud bol əbəsə kuriaalgiin ba siloosiin kampaanida tiime sainaar emkidkeliin çadabariigi yzyylze çadasan ygei baisan belei. Zarim MTS-uud əbəsə kuriaalgiin kampaanida manai kiike juuma ygei, bidani ujalga bol gagcakan tariilgiin kerəg erkileke gedeg josotoi oportuniis joso baridag baisan juma. Odoo zilde ime oportuniis yzelee orkiko, zakiralta, zankilolgo, koosoon albaan janziin kabçalgaar kolkoozuudiin aza akuigi bekezyylegdekegyi əbəsə siloosiin kampaani amzaltataigaar əngərəkə ygei geze medeke keregtei. Imagta olon temenii sain duranii səbəgçəletge, tedenii azaliin idebkiigi ergəçə socialiis meetodiin məriicəəgi ba udaarnigiigi erkileze çadabal əbəsə kuriaalgiin ba siloos beledkeliin təsəb dyyreke.

Ene zilde nam ba zasagiin emkinyyd bol əbəsə b^ siilosiin dyyrgeltiin byridkeliigi cegneze yzeke dee kedii geegter cabçagdasani ba siilosiin kedii nyked maltagdaza geze karaka biçe, kedii ceentneree əbəsiigi suqluulba, tyyniigi maliin əbəlzəkə bairanda kyrgesenii ba siloosiigi kedii toonno kerkin çanartai zebeer maltaza nykende kereer şalgaza yzesen baina, iigeze niite kolkoozgn ba əmçətə azaltanda idkaka keregtei.

Ene zoriligi amzaltataigaar gyicedkeke gol tekemni, imagta azalaa zebeer emkidkeze deede zergiin kurdabçalal abka ba çanar sainagaar cag bolzortoni geegdel—korogodoltoi temecel jabuulka. Jigezee BK (b) namiin mozkom ba AKZ iin əəsediin togtooldo temdeglesn belei.

Enyyniigi gyicedkeke manai kolkooz, sovkooz, MTS—MSS ba əmçətə azaltani ariuuka ujalga baina şuu.

Əbəsə kuriaalgiin ba siilos beledkeliin kampaaniigi erkileke cag deteleze baina,

Tere tula ene cagaa beledkeliin kedelmeriigi bolşoviig josoor erkilee enyniget oiruulza niitiigi emki adkeke, niudargaçuud lamanariin eldeb koroto əbəsə ba stoos tasa salakiin zorilgotoi dedelnyydiigi buto cokiko. MSS, MTS, kolkooz, sovkoozuudiin enyynde kerkin beldkeze baisaniigi çalgaza yzeke, tedenii əbəsə kriaalgiin, silos beledkeliin təsəbiigi zokiooko, brigaadada ba kolkoozçon byride kyrgeke, brigaadiin dunda zebeer azaliigi tabika jabadalda tusalaka, yrgelziin brigaad byridken emkidkeke, əbəsə ba siloosto keregleke zebzegiini tuşaaza əkə g. m çukala zoriligonuud ene ederəə aimagiin emkinyydiin, ilangajaa gazar iin . kereg erkilegçe emkinyydiin ba MSS—MTS urada baina.

Tiigebeç, urida mete əmçətə azaltaniig martaza ton bolko ygei, ene cagaa tedende cabçalani zaaza tasalza əkə josotoi, ail bykende təsəb zokioozo əkə zuura nam ba zasagiin tabisan zoriligonuudiigi oilguulza əkə, tuşaaza əgtəsən təsəbiigi kedii çeneen dyyrgeze baisani edər byri şalgaza yzeke kedəəgiin somon ba toskonii emkinyydiin ujalga baina.

Ene ziliin əbəsə kuriaalgiin ba siloosiin kampaani bol angiiin kurca temeceliin nomogodzo baisan yjede bişe ulam kurcadaza, syyliin yjede baisan, jerenkii deere daragdasan ba yndeseeree usadkagdaa ygei niudargaçuud bol mən əəsədiin kani nəkəd bolko baruun „zyynii" kelberegçedtei nigedeze ene kampaaniigi amzaltataigaar əngərgəkə jabadalda nileed tybeg saad uçaruulkiin tələ ilangajaa əmçiin azaltanii ba mən kolkoozçonii dunda koroto jabadal kiike baina. Enyyntei eris çangaar daiçalan temeceke, niudargaçuudiigi ilergen gargaza kolkoozto şurgasan baibalni tendees nam naza əbəsə kuriaalgada katuu daalta əkə josotoi baina.

Əbəsə ba siloosiin kampaani erkilke tukai oiriin ederiin tobço tedii zoriligonuud iime baina. Tere tula zunii cagaa erkilegdeke kedəə azaliin bykii kedelmerinyydiigi tus tus byrini ujalduulza azalaa zebeer emkidkeze ene kampaanida bolşoviig josoor beledkeke nam - komsomooliin, zebleliin emkinyydiin ariuukan deede ujalga azai. Sajaar ekilke namiin ceberlelgede komuniis byriees ene kampaanida kerken beledkeze baisani şalgaza yzekede, todorkoi azalaa kariuucakaar belen baigtii.

Yndesen sojoliin baiguulaltiin yzelgede

Eris ularil kiike keregtei

Buriaad mongol ulasiin 10 ziliin oigi ugtaka jabadaltai daşaramdaulan BM moziin komsomooliin komiteedeer yyskegdeze, byke Buriaad mongol respyyblik dotoroo jabuulagdaza baigaa yndesen sojoliin baiguulaltiin yzelgede Deede-Yde kotiin PVRZ-iin nam komsomooliin ba profso,uuziin emki zurgaanuud bol, 10 ziliin oido beledkeke jabadaliigi gol an‛karalda abça oroson baina.

Gekiin kamta, „biçeg nom medeke ygeigi usadkaka ba latiin ysegiigi olondo delgeryylke" gesen anka-tyryyçiin marşruud bol PVRZ-iin erke baidal deere tuiliin jikeeken udka çanartai kereg mən bolko baina gebel: nom biçeg medeke ygei 426 kyn baisanii dundaas 280 kyniini buriaaduud bolko baina. Nom biçeg baga medeke 600 kynees 300 kyn bujuu 50% nom biçeg baga medegçediin surguulinuudta suralcaza baina.

Edii çineen olon nom biçeg medegyi nəkediin baisaar baitar, araikan 11 lekpyynketenyyd, tyynii 3-ni buriaad ba 1-ni tataar kele deere jabuulagdaza baina. Sojoliin cerəgçyydiigi abaad yzebel, byke barilga deere 16 kyn, enyynii 1-ni buriaad baika juma.

Iime baisara baitar, zarimdaa komuniistanarç latiin şine ysegiigi buriaad kedelmeriçediin … nebtergen surgaka jabadald… karalta ygei kandaka jabad… tokiooldono. Nəker Baa… gegçe buriaad kedelmeriç… ydeşiin kedelmeriees cele… nom biçegte surgaka tukai … giin naçaalnigiin gargasan p… za tukai „bi juuç medene y… geze suusan baina. Ene … faagta barimtanuud deeree… caan yzekede; lata ysegiigi oi… tooko ygei jabadaluud ali… tokiooldoko mən tula ene j… lagdaza baigaa yzelgeer eri… ril kiike jabadal tonç çukala…

„B M Ynenii" …
biçeeçe Z. B. Ag…

Manai şyymzeleliin yre

Kilogo kuacai „endyygee karaza bolşoviig josoor ilalta zasa" gesen garçagtaigaar manai ene onii 68 dugaarta garsan zyil todorzo Arkiriin somonii namiin yyriin darga Lubsan Daşa Bidkei gegçe namiin talaar kemzee abtaza tus kedelmeriees gargadaba gezə Kilogo kuacain kinan baicaaka komiis medeecebe.

.

Kilogo kuacai „Angiin—niyde sokordozo baina" gesen garçagtaigaar manai sonini ene onii 66 dugaarta garsan zyil tgdorzo Mənkiliin somonii namaas ceberlegdeşe tus kedelmeriees gargagdaba geze Kilogo kuacain aimagiin kinan baicaaka komiis medeecebe.

.

Kori sonligi ezedtee kyrgene ygei" gesen garçagtaigaar manai sonini ene onii 66 dugaar garsan zyil tukai. Koriin aimagiin kinan baicaaka komiiciin zygees tuskai brigaad gargaza şalgalta kiigeed tus keregiigi araaliin syydiin mərdəlgiin keregiigi daagçada egtəbə geze Koriin aimagiin gyicedkeke komiteed medeecebe.

.

Kiaagta „Baikiin bara, kubkai kelen" gesen garçagtaigaar manai sonini ene onii 255 dugaartata gargasan zyil todorbo ygei.

.

Mukarşiber „Surguuliin geriin barilga koişo tatagdaza baina" gesen zyil tukai tus aimagiin gegeeregeliin tasag medeecekede Şibertiin surguulida ene ziliin barilgiin barilgiin cmeeteer karaalagdasan ygei deerees barilga erkilegdeke ygei geze batalna.

.

Zakaamin „unşalgiin balşan ertilegçe Damba Bajariin lama niudargantai guibaldaza baina" gesen garçagtaigaar manai soninii onii 35 dugaar garsan zyil t… bo ygei, karin cagaalganii arki uusan—kereg todorzo, … zeme namiin şataar əgtəbə… Zakaamin aimagiin namiin … teed medeecebe.

Manai kariuu

Somoço mergende. (Aga) „Angiin daisanii buzagai meke" gesen biçeg tanai garka ygei, kolkooziin cuglaan deere kelcegtii.

G—iin. (Selenge) koninii tel abka kampaanida ton jike beledkel ygei gesen biçegtei tanai adali udkatai biçeg garsan tula garka ygei.

Bargazan bajanda (Bargazan) kabariin Tariilgiin beledkel gesen biçeg tanai kozomdoson tula garka ygei.

Ynenii brigaada odonii tujaa (D-Yde) Şurgasan lambagai gesen biçeg tanai garka ygei kol·oozlin prableenida medyylegtii.

Somoço mergende (Aga) „alban koirog ambaarçan gesen biçeg tanai udka balar garaka yge… dorkoi biçegtii.

Sutain dolgindo (M—S… kolkoozdo uridiin Nojon b… gesen biçeg tanai bodoto ba… ygei tula garka ygei.

Kurdan borodo. (Selenge) „K… tiin azalda koro kiigçede" g… biçegtei tanai adali udkatai b… baisan tula garka ygei.

Ynenii brigaadiin negende (… ri) angiiin daisaniigi ymegç… „gesen biçeg tanai garka … sominii zəbleldə medyylegtii.

Nojokon Borodo (Selenge) N… ço geremçe lambagaiigi kol… zoos seberleke gesen biçe t… garka ygei ulaan Selengede g… sonindo garasan tula garka y…

Redaagtor: S. Şiraboon.

Издательства „Бурправда" и „Унэн" Бурлит 32